

Tendre sú často len formalitou

Podnikatelia sa o príspevky z eurofondov mnohokrát pripravujú len vlastnými chybami.

Helena Kokolová
helena.kokolova@ecopress.sk

Chcete prostriedky z eurofondov? Sledujte výzvy!

Bratislava – Medzi najväčšie hriechy podnikateľov, ktorí sa uchádzajú o príspevky z eurofondov, patria nedostatky vo verejnom obstarávaní. „Sú aj najčastejšie dôvodom zastavenia platieb,“ hovorí advokát Milan Žoldoš. „Verejné obstarávanie je prísne formálny proces, kde aj malá odchýlka od ustanovení zákona môže znamenať, že výdavky, ktoré vynaložil prijímateľ a uviedol v žiadosti platbu, riadiaci orgán alebo ministerstvo financií neuzná za oprávnené.“ V tom prípade sa podnikateľovi ani nepreplatia. A ak ich už mal zaplatené, tak ich budú vyháňať.

Dohody fungujú

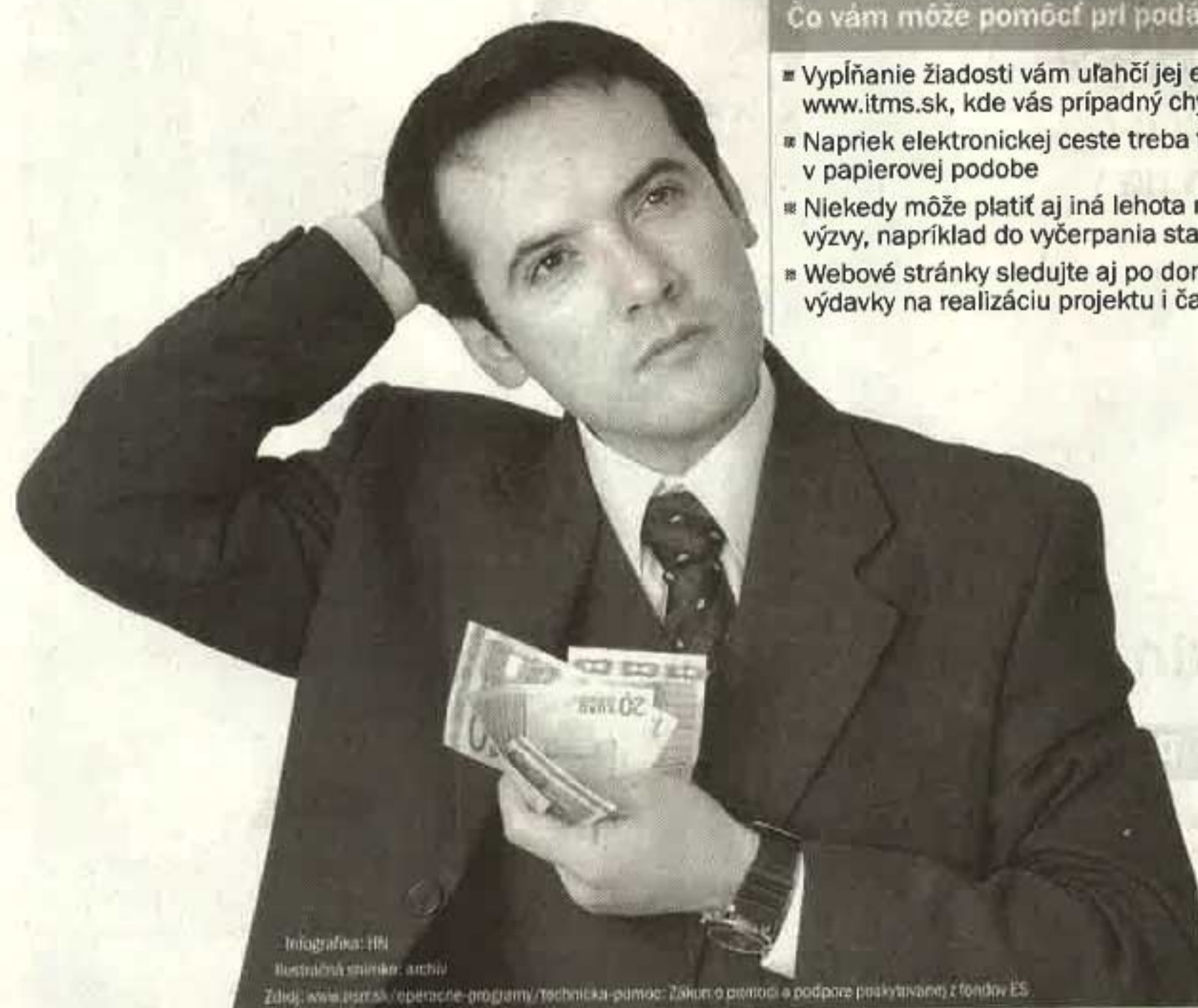
Verejné obstarávanie patrí medzi najviac kontrolované skutočnosti. „Podnikatelia sa napríklad zvyknú vopred dohodnúť s určitým dodávateľom o dodávke tovaru, služieb alebo stavebných prác a verejné obstarávanie potom prebehne len ako nevyhnutná formalita,“ hovorí Žoldoš.

Prijímateľ, poprípade odborne spôsobilá osoba, ktorú poveril prípravou verejného obstarávania, nie je takto schopná ani formálne vyhotoviť príslušné dokumenty tak, aby nebolo na prvý pohľad zrejmé, že reálna súťaž v podstate neprebela.

Pozor na tlačivá

Zámery mnohých podnikateľov uchádzať sa o príspevky neraz zmaria zbytočné chyby.

„Nielen zle vyplnené formuláre, teda nedodržanie inštrukcií v príručkách, ale aj chyby v ďalších nevyhnutných údajoch. Na-

Infografika: HN
Ilustračná snímka: archív
Zdroj: www.ispr.sk, Represné programy, Technická pomoc: Zákon o pomoci a podpore poskytovanej z fondov EÚ

Čo vám môže pomôcť pri podávaní žiadosti o eurofondy:

- Vyplňanie žiadosti vám uľahčí jej elektronická podoba na portále www.itms.sk, kde vás prípadný chybný údaj nepustí ďalej
- Napriek elektronickej ceste treba formulár so žiadosťou zaslať aj v papierovej podobe
- Niekedy môže platiť aj iná lehota na doručenie žiadosti než dátum konca výzvy, napríklad do vyčerpania stanovených prostriedkov
- Webové stránky sledujte aj po doručení výzvy – môžu sa meniť oprávnené výdavky na realizáciu projektu i časový harmonogram

Najčastejšie chyby žiadateľov:

- Vyplnené formuláre sú v rozpore s inštrukciami uvedenými v príručkách
- Žiadosť nebola importovaná cez verejný portál ITMS
- Neoznačovanie základných obalov tzv. identifikátorom
- Chýbajúce, resp. nesprávne povinné prílohy
- Nesprávne vyplnené umiestnenie pomoci, miesto realizácie projektu;
- Nevyplnené alebo zle vyplnené IČO pre DPH
- Dátum vzniku firmy v rozpore s výpisom z obchodného registra
- Nesprávne vyplnené údaje týkajúce sa názvu a kódu ŠKEČ

príklad žiadostí, ktorá nebola importovaná cez verejný portál ITMS alebo aj neoznačenie obalov,“ hovorí Iveta Pabišová, generálna riaditeľka sekcie podporných programov ministerstva hospodárstva.

Ministerstvo hospodárstva na weboch svojich agentúr informuje záujemcov o príspevky z eurofondov na možnosť konzultácií. „Či už osobných, telefonických, formou e-mailu alebo priamo na informačných seminároch, ktoré sa

organizujú ku každej výzve,“ pripomína Pabišová. Poukazuje, že namiesto niektorých povinných príloh sa už predkladajú len čestné vyhlásenia. „Potvrdenia musia dodatočne doložiť len úspešní žiadatelia.“

Nedostatok kapitálu

Najväčším problémom je podľa Pabišovej nedostupnosť kapitálu na spolufinancovanie projektov. „Žiadateľ si ich musí zabezpečiť

z vlastných alebo úverových zdrojov.“ Dôvodmi problémov sú aj v nedôslednosti uchádzačov o príspevek.

Každý žiadateľ alebo osoba, ktorú poveril, a teda zodpovedá za prípravu projektovej dokumentácie, by si mali pozorne naštudovať dokumentáciu k výzve. Hlavné príručky pre žiadateľa, schému pomoci a samotnú výzvu.

Zmluva o poskytnutí nenávratného príspevku sa môže meniť len

so súhlasom oboch zmluvných strán. „Ide najčastejšie o zmenu harmonogramu realizácie projektu, o zmenu rozpočtu projektu – najmä o presuny nákladov medzi jednotlivými položkami.“

Pri zmene rozpočtu projektu nie je možné navštíviť schválenú výšku nenávratného finančného príspevku. „Zmluva pripúšťa aj iné zmeny projektu. Platí však zásada, že nemôže dôjsť k jeho podstatnej zmene,“ dodáva Žoldoš.

Komunikácia cez internet. Mestá volajú po lepšej informovanosti. Dokumentácia v troch vyhotoveniach sa im zdá nadbytočná.

Žiadosť na webe vás vždy upozorní na chybu

Elektronické vyplňanie tlačiva odstránilo nepresnosti v žiadosti. Snímka: archív

Bratislava – Žiadosti o nenávratný príspevek z eurofondov sa podávajú už cez verejný portál ITMS (www.itms.sk). Stačí, ak sa naň zaregistrujete, dostanete od správcu grid kartu a prístupové heslo a portál môžete ďalej používať bezplatne.

„Žiadateľ o príspevek si vypracuje žiadosť online a následne ju odošle elektronicke, ako aj v papierovej forme spolu s požadovanými prílohami,“ hovorí Iveta Pabišová, generálna riaditeľka sekcie podporných programov ministerstva hospodárstva. Nezáujemcom by sa mohlo zdať, že ide o administratívu navyše, portál však pracuje pre žiadateľa. Upozorňuje ho na chyby a nedostatky v procese vytvárania žiadosti. Pomáha mu vyvarovať sa

formálnych nepresností, čo v minulosti vyradilo z hodnotiaceho procesu značné množstvo uchádzačov. Komunikácia cez internet uľahčila prácu aj mestám, ktoré sa získaním financií usilujú aj o lepšie podmienky pre podnikateľov. „Možnosť poslať žiadosť v elektronickej podobe je až v tomto programovom období 2007 až 2013. Elektronicke sa zaregistruje termín podania, vykoná sa aj kontrola správnosti. Umožňuje to do siedmich dní doplniť náležitosti, ktoré chýbajú,“ pochvaľuje si Stanislav Katrinec, hovorca nitrianskeho VÚC.

Podľa neho je však na zváženie, či treba predkladať žiadosť o platbu s dokumentáciou v troch vyhotoveniach, pričom dva sú originály a jedna je kópia, alebo či je

nevyhnutné každý doklad opatriť pečiatkou a podpisom štatutárneho zástupcu na každej strane. „Pri 150- až 200-listinnej dokumentácii k jednej žiadosti je to zbytočne zbyrokratizované,“ tvrdí.

Ivan Krajčovič z oddelenia komunikácie trnavského VÚC hovorí: „Mali by byť presnejšie a jasnejšie podmienky, kratšie lehoty schvaľovania žiadosti, lepšia komunikácia.“ Podľa Daniely Szélesovej z košického VÚC patrí už len Slovensko a Bulharsko k štátom, kde sú všetky schvaľovacie kompetencie centralizované. Rozhodovanie by sa malo presunúť na regióny. „Pomocí fondov je orientovaná na ne, regióny poznajú najlepšie, kde sú financie potrebné,“ uzatvára Szélesová.

Helena Kokolová

Stĺpček Jozefa Belvončiča

Mýty a povery

Niektoré mýty a povery o marketingu trvajú už takmer dvadsať rokov.

1. Marketingu rozumie každý. Je to mýtus, ale aj pravda. Každý si myslí, že mu rozumie, ako sa každý vyzná vo futbale. Blízky sa to snažím vysvetliť, ale s ostatnými súhlasím a pomáham im s kritikou. 2. Marketing je kreativita. Áno. V prípade niektorých kampaní, s ktorými sa môžeme denne stretnúť, je to jediná svetlá chvíľka. Na prvom mieste je tu však projekt manažment. No marketing sú aj procesy a termíny, čísla a analýzy. Pokiaľ je niekto kreatívny a protivia sa mu čísla, termíny a procesy, lepšie mu môže byť na kreatívnom oddelení alebo v grafickom štúdiu. 3. Marketing sa nedá merať. Áno, ak neviem, čo mám merať. Ale tak ako obchodné výsledky, aj marketingové aktivity sa dajú merať, hoci stanovenie kvalitatívnych ukazovateľov môže byť trochu zložitejšie ako v prípade obchodu. Uvediem niekoľko mojich obľúbených: ROI (Return of investment) – koľko centov ma stálo vygenerovanie jedného eura, COT (Cost of touch) – koľko ma stojí oslovenie partnera, COL (Cost of lead) – koľko ma stojí obchodná príležitosť. V súčasnosti používam okolo 20 ukazovateľov, ktorými vyhodnocujem úspešnosť kampaní a výšku bonusu marketákov. 4. Dôležitý je nápad. Áno, aj. Predpokladám, že Napoleonov nápad dobyť Moskvu mohol byť vtedy dobrý, tak ako Hitlerov plán Barbarossa. História dokumentuje, ako sa skončili, hoci – obidva hodnotili súčasníci ako brilantné a učia sa z nich aj na West Point. Najsprávnejšie sa však poučil generál Frank v druhej vojne v Perzskom zálive, keď aj napriek ľahkému napredovaniu armády boje na pár dní zastavil, aby zabezpečil postup vojsk a logistiky. Dal prednosť istote pred možným rýchlejším úspechom, ktorý mohol byť aj neúspechom. Marketing je o nápad, termínoch, procesoch, číslach a ukazovateľoch. Celkom ako s huslistami: 10 percent talentu a 90 percent driny.

Autor je výkonný riaditeľ Kerio Technologies

Eurofondy v zahraničí. Balkánska krajina boduje aj prehľadným informačným systémom či centralizovaným rozhodovaním o dotáciách.

Slovinci sú úspešní aj vďaka nižšej miere korupcie

Bratislava, Lublana – Peňazí v eurofondoch je dosť. Do decembra 2009 totiž bolo príjmom na Slovensku vyplatených len okolo 5,5 percenta kontrahovaných dotácií, čo predstavuje len 0,7 miliardy eur. Naproti tomu Slovinci, ktorí sú podľa štúdie KPMG na prvom mieste v čerpaní dotácií v strednej a vo východnej Európe, už vyplatili 40 percent „europeňazí“ úspešným žiadateľom. Ako je to možné?

Veľa informácií a malá korupcia

Slovinsko sa pri čerpaní eurofondov vo veľkej miere spolieha na skúsenosti a dobré praktiky z čias prístupových rokovanií o vstupe do EÚ. K relatívnej úspešnosti krajiny prispievajú centralizované riadenie čerpania prostriedkov, dobre prepojený informačný systém, relatívne

Strategické priority Slovinska*

- podpora podnikania, inovácií a technologického rozvoja
- zlepšenie kvality vzdelávania, výskumu a rozvojových aktivít
- zlepšenie flexibility pracovnej sily
- zabezpečovanie istoty zamestnania
- zabezpečovanie možností pre hospodársky rast
- podpora rovnomerného regionálneho rozvoja

* plánovacie obdobie 2007 až 2013

dobrá informovanosť obyvateľstva o programoch a pomerne nízky stupeň korupcie. K prehľadnosti prispieva aj fakt, že Slovinci majú len tri operačné programy, kým Slovensko až jedenásť – uverejňovanie výziev a tok peňazí sa tak u nás stáva prehľadným.

Z jedného centra

„Rozhodli sme sa ponechať centralizované riadenie a kontrolu kohéznej politiky, a to prostredníctvom jedného riadiaceho orgánu, ktorým je Služba vlády Slovinskej republiky pre lokálnu samosprávu a regionálnu politiku, ďalej jedného platobného orgánu – ministerstva financií – a jedného nezávislého kontrolného orgánu – Úradu kontroly rozpočtu ministerstva financií. Za ďalšie kroky sú už zodpovedné jednotlivé ministerstvá.“

Zjednodušenie čerpania a prenos funkcie sprostredkovateľských orgánov na jeden riadiaci orgán urobilo Slovinsko ešte v roku 2006, čím sa v celej hierarchii odstránil jeden stupeň. Zároveň sa zaviedlo priame spojenie medzi riadiacim orgánom a ministerstvami, čo prispieva k rýchlejšej práci a lepšiemu riadeniu. Aby Slovinsko minulo všetky prostriedky z fondov, vyčlenilo sa viac, ako ich malo k dispozícii pre programové obdobie 2004 – 2006. Môže sa totiž stať, že nie všetky výdavky v rámci jednotlivých tendrov sú schválené ako oprávnené. Preto, aby sa čerpali optimálne, boli v roku 2006 nariadením vlády jednotlivým ministerstvám zvýšené prostriedky približne o 15 percent. Dodatočné peniaze boli presunuté do oblastí, kde projekty boli už pripravené na čerpanie.

Helena Kokolová

Prapojenie vedy s praxou je prioritou u nás, aj v Slovinsku. Snímka: HN/Peter Mayer